

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	3.Kf.700.475/2023/6.
A felperes:	felperes (felperes címe.)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (felperesi képviselő címe.; eljáró képviselő: dr. Oláh Tamás kamarai jogtanácsos:)
Az alperes:	Fejér Vármegyei Rendőr-főkapitányság (alperes címe.)
Az alperes képviselője:	dr. Polczer Attila kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díjjal kapcsolatos közszolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes, 11. sorszám alatt
A fellebbezéssel támadott határozat:	Veszprémi Törvényszék 1.K.700.095/2023/10. számú ítélete

Í T É L E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a 2019. október 1. napjától 2022. október 31. napjáig tartó időszakban (a továbbiakban: perbeli időszak) a helység1 Rendőrkapitányság állományában körzeti megbízottként teljesített szolgálatot. A felperest helység1 I. körzeti megbízotti beosztásba a helység1 Rendőrkapitányság vezetője a szám1 számú parancsával 2013. május 1-jén nevezte ki. A helység1 Rendőrkapitányságon két KMB-csoport működik, melyek működési területeit a Fejér Vármegyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének a Fejér Vármegyei Rendőr-főkapitányság illetékességi területén a körzeti megbízotti székhelyek, működési területek és körzeti megbízotti csoportok kijelöléséről szóló 5/2016. (VI. 07.) RFK intézkedése, valamint a tárgykörben a helység1 Rendőrkapitányság vezetője által kiadott KMB-csoport működési körzeteleírás (szám2.), valamint a helység1 I. és helység1 III. körzeti megbízotti működési körzeteleírások (szám3 Ált. és szám4 Ált.) tartalmazzák. A felperes működési körzete helység1 város meghatározott részére, település1 és település2 településekre terjedt ki. Az alperes által létrehozott körzeti megbízotti csoport (a továbbiakban: KMB csoport) működési körzete e települések mellett magában foglalta helység1 város teljes területét, település3, település4, település5 és település6 településeket. A perbeli időszakban a felperes a körzeti megbízotti munkakör ellátása mellett rendszeresen látott el a körzeti megbízotti működési körzetén, illetőleg a KMB csoport működési körzetén kívül járőri feladatokat, járőrszolgálatot, elővezetéseket, a Tevékenység Irányítási Központ (a továbbiakban: TIK) általi küldéseket, migrációs készenlétet, átkíséréseket, kísézői beosztás feladatait, rendezvénybiztosításokat, csapatszolgálatot, határrendészeti feladatokat és határszolgálatot, melyekért megbízási díjat nem kapott. A felperes (2022. november 2. napján előterjesztett) szolgálati panaszának a helység1 Rendőrkapitányság vezetője nem adott helyt, azt elbírásra felterjesztette az alperes vezetőjéhez, aki a panaszt megalapozatlanságra hivatkozással határozatszám1 számú határozatával elutasította.

A felperes keresete, az alperes védirata

[2] A felperes keresetében a perbeli időszakra (37 hónap) 1.072.556 forint megbízási díj és annak 2021. április 16-tól számított törvényes mértékű késedelmi kamata, valamint perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetét a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés a) és b) pontjaira, valamint a Kúria Kf.VII.45.156/2021/4., Mfv.I.10.751/2016/4. és Kf.VII.40.556/2021/4. számú ítéletére alapította. A megbízási díj mértékét az illetményalap 75%-ban (havi 28.988 forint) jelölte meg, tekintettel arra, hogy több különböző beosztás feladatait látta el, melyek szolgálatteljesítési idejének jelentős részét kitették, így a minimum összeg közelében megjelölt megbízási díj arányos a többletfeladatokkal.

[3] A szolgálati panasz elutasítását megalapozatlannak tartotta, és akként érvelt, hogy az alperes jogszerűtlenül végeztetett vele beosztása ellátása mellett, abba nem tartozóan, a körzeti megbízotti beosztásán, illetve a működési körzetén kívüli szolgálati feladatokat (járőri feladatok, járőrszolgálat, elővezetés, TIK küldés, migrációs készenlét, átkísérés, kísézői feladatok, rendezvénybiztosítás, csapatszolgálat, határrendészeti feladatok és határszolgálat). A Körzeti Megbízotti Szabályzatról szóló 26/2015. (XII.09.) ORFK utasítás (a továbbiakban: KMB Szabályzat) 2. pontja alapján a körzeti megbízottnak alapvetően a működési körzetében kell ellátnia feladatait. A KMB Szabályzat 21. és 22. pontjai meghatározzák a körzeti megbízott működési körzetéből történő elvonásának feltételeit, mely feltételek fennállását az alperes a szolgálati panaszt elutasító határozatában nem igazolta. Az elvonás csak eseti

jelleggel történhet és kizárólag a működési körzetből történő elvonásra biztosít lehetőséget, nem más beosztás ellátására. Az alperes határozatában nem vitatta a járőrszolgálatok ellátását, mely szolgálatra a KMB Szabályzat 15., 21. és 24. pontjai alapján csak kivételesen osztható be, kizárólag a működési körzetében, járőrrel közösen. A kifogásolt járőrszolgálati idején rendszeresen más járőrpárt nem is osztottak be azonos illetékességi területre, ebből következően ezen szolgálatkor felmerülő járőrfeladatok őt, illetőleg a járőrpárját terheltek. A körzeti megbízotti működési körzetből történő elvonások rendszeressége és jelentős száma alapján az semmiképp sem tekinthető esetnek. Másrészt a TIK küldések jelentős része nem felel meg a KMB Szabályzat 21. pont d) pontjának. A KMB Szabályzat alapján (57-59. pont) a határrendészeti feladatok (az államhatáron történő ki-és beléptetés) nem tartozhatnak a körzeti megbízott munkakörébe, kísérfő feladatokra (25. pont) a körzeti megbízottat kifejezetten tilos igénybe venni. Nem elfogadható a szolgálati panaszt elutasító határozatban a fokozott ellenőrzésekre történő hivatkozás sem.

[4] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte, vitatta a megbízási díj jogalapját és összességét is. Állította, hogy a napi szolgálati feladatok meghatározása során a felperes megbízási díj megfizetését megalapozó feladatokat nem látott el. Az elvonások részben a KMB Szabályzat 21. pont b)-e) pontjai alapján csapatszolgálati tevékenység végrehajtása céljából és a KMB szabályzat 22. pontja alapján a Fejér Vármegyei Rendőrfőkapitányság Rendészeti Rendőrfőkapitány-helyettesének engedélyével kerültek eseti jelleggel végrehajtásra. Az elvonások – álláspontja szerint – a Hszt. 60. §-ában szabályozott átrendelésnek minősülnek. Több esetben készült állományparancs, melynek alapján a felperest ideiglenesen átrendelte, az átrendelésekről szóló állományparancsokat védiratához csatolta. Összességében érvelése szerint a felperes munkaköri leírásai alapján feladatait a KMB Szabályzat, valamint a Járőr és Őrszolgálati Szabályzatról szóló 13/2017. (III.24.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Járőrszabályzat) alapján látta el, a kettőt nem lehet élesen elválasztani. A perbeli időszakban fokozott ellenőrzések elrendelésére az Országos Rendőrfőkapitányság, a Fejér Megyei Rendőr-főkapitányság, valamint a helységi Rendőrkapitányság vezetője részéről is több alkalommal sor került. A fokozott ellenőrzések ideje alatt lehetőség volt a felperest eseti jelleggel működési körzetén kívül is szolgálati feladatok ellátására igénybe venni, a kihirdetett veszélyhelyzet ugyancsak megteremtette az elvonások lehetőségét.

[5] A jogalap bírósági megállapítása esetére a megbízási díjat 50%-os mértékben tartotta elfogadhatónak, figyelemmel azonban arra a tényre, hogy a helységi Rendőrkapitányság állományából több körzeti megbízotti beosztást betöltő személy is pert indított megbízási díj megállapítása iránt, indokoltnak látta a megbízási díj mértékének további 25%-kal való csökkentését, vagyis 9.662 Ft/hó mértékű megbízási díj megfizetését tartotta elfogadhatónak melynek a 37 hónapra számított összege: 357.494 forint.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[6] Az elsőfokú bíróság az alperest 1.072.556 forint megbízási díj és annak 2021. április 16-tól a kifizetés napjáig számított késedelmi kamata, valamint 58.628 forint perköltség megfizetésére kötelezte. Döntését a Hszt. 2.§ 25. pontjára, a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjára, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 31/2015. BMr1.) 35.§ (1) bekezdésére, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban

álló tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 33/2015. BMr2.) 10.§ (1)-(2) és (4) bekezdésére, a KMB Szabályzat 2., 18., 21., 22., 24. és 25. pontjaira és a Járőrszabályzat 4. pontjára alapította.

[7] A per adatai alapján megállapította, hogy a felek között a tényállás nem volt vitás, így jogkérdésben kellett döntenie. A perben azt vizsgálta, hogy a felperes megalapozottan tart-e igényt a kereseti kérelmében foglaltak szerint a megjelölt időszakra a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján megbízási díjra. A Kúria joggyakorlata alapján rámutatott, hogy a KMB Szabályzat határozottan, kógens módon meghatározza az ellátandó feladatok körét, amelyhez a munkáltatónak igazodnia kell a munkaköri leírás elkészítésekor, az abban foglaltak nem bővíthetők korlátlanul. A munkáltató egyoldalú utasítási jogával a kinevezés szerinti beosztás (munkakör) keretein belül határozhatja meg a munkaköri leírásban a felperes által ténylegesen ellátandó feladatokat. A munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség. Az alperes csak a kinevezés szerinti munkakörön, tehát adott beosztáson belül határozhatja meg szabadon a munkaköri leírásban nevesített feladatokat. (Kúria Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4., Kf.VII.39.523/2021/4., Kf.VII.45.184/2021/4.).

[8] Megállapította, hogy a felperes által végzett járőrszolgálati feladatok, mint a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett feladatok nem tartoztak a felperes kinevezése szerinti beosztásához, melyeket felperes a körzeti megbízotti működési és csoportműködési körzetén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel látott el. Az alperes megsértette a vonatkozó előírásokat azzal, hogy a felperest a körzeti megbízotti működési területén kívül foglalkoztatta, illetve amikor a KMB Szabályzat 25. pontjában írtak ellenére igénybe vette kísérorri feladatokra. A felperes által a perbeli időszakban végzett többletfeladatellátás megfelel a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában írt feltételeknek, mivel a felperes a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatokat látott el rendszeresen a munkáltató megbízása alapján.

[9] Nem értett egyet az alperesnek a megbízási díj túlzó mértékére vonatkozó álláspontjával. Indoklása szerint nem vitás, hogy a magasabb besorolású és magasabb képzettségi követelményeknek megfelelő körzeti megbízotti beosztásban szolgálatot teljesítő személyek alacsonyabb besorolású beosztáshoz tartozó feladatot láttak el többletfeladatként, azonban a feladatteljesítés gyakorisága és rendszeres volta megalapozza a felperes által kért, a rendvédelmi illetményalap 75%-os mértékének megfelelő megbízási díjat, amely arányos az elvégzett többletfeladatokkal és megfelel az értékviszonyoknak is. A megbízási díj megosztását nem tartotta indokoltnak, mivel a felperes és a többi pert indító körzeti megbízott a többletmunkát személyenként külön-külön teljesítették.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[10] Az alperes a fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását, harmadlagosan a 2022. január hónapra vonatkozó felperesi igény elutasítását, vagy az adott hónapra megítélt megbízási díj 50%-ra történő mérséklését kérte; arra at esetre, amennyiben az ítéltábla nem osztja az elsődleges, vagy a másodlagos fellebbezési kérelmét, úgy a megbízási díj havi mértékének az illetményalap 50%-ra történő mérséklését kérte. Igényt tartott másodfokú perköltsége megtérítésére is.

[11] Állította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást részben hibásan állapította meg, és téves jogértelmezésre jutott. Megsértett jogszabályként a közigazgatási perrendtartásról szóló

2017. évi I törvény (a továbbiakban: Kp.) 2.§ (4) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (4)-(5) bekezdését és a BMr1. 35.§ (6) bekezdését jelölte meg.

[12] Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet nem adott adekvát választ arra, hogy a felperesi igény megalapozottságát a Hszt. 71.§ (1) bekezdésének mely pontjaira alapította. Az ítélet indoklása ugyan utal a 71.§ (1) bekezdés c) pontjára, de az a)-b) pontokra alapított igényről való döntést mellőzi, annak ellenére, hogy védiratában e pontokra alapított igényre is reagált, különösen, mert a helységi Rendőrkapitányságról 8 fő indított közigazgatási pert megbízási díj megfizetése iránt, és a védirtához csatoltan igazolta, hogy csak 2 fő „járőr jellegű” beosztást betöltő munkatárs volt három hónapot meghaladóan távol. Kétséges felperes érvelése, mert 8 személy nem is tudott volna folyamatosan más beosztásokhoz tartozó feladatokat ellátni, mivel nem volt annyi betöltetlen beosztás, vagy távollévő személy.

[13] Nem tartotta megalapozottnak, hogy az elsőfokú bíróság a kormány által elrendelt veszélyhelyzetben történő feladatellátással kapcsolatos álláspontját negligálta. Utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság adós maradt az ezzel kapcsolatos álláspontja kifejtésével, különösen, hogy a veszélyhelyzeti feladatok ellátására nincs külön rendőri apparátus, beosztás, az elsőfokú bíróság ítélete e körben jogsértő. A minősített időszak feladatok ellátása minden rendőr munkaköri leírásban rögzített feladata. E vonatkozásban kizárt a megbízási, így a felperesi igényérvényesítés is. A különleges jogrend idején történő munkavégzést az Országos Rendőr-főkapitány 10 nap pótszabadsággal elismerte.

[14] Tévesnek találta az elsőfokú ítéletnek az eltérő körzeti megbízotti körzetben, de azonos KMB csoportban teljesített szolgálat közötti különbségtételét is. Álláspontja szerint az azonos, KMB csoportban történő feladatellátás ugyanolyan megítélés alá tartozik, mintha a körzeti megbízott a saját településén látná el szolgálatát. Ezt az álláspontot erősíti a KMB Szabályzat 2. pontjának 2022. augusztus 12-től bekövetkezett módosítása (a KMB Szabályzat módosítása eltörli a KMB működési körzet és a KMB csoport működési körzete közötti, a bírósági gyakorlat által húzott éles határvonalat).

[15] Az elsőfokú ítélet figyelmen kívül hagyja, hogy bár létezik külön KMB Szabályzat és külön Járőrszabályzat, mégsem különíthetők el teljes mértékben, részben fedik egymást, vagyis a felperes is köteles volt járőrfeladatokat ellátni, az számára többletfeladatot nem eredményezett. Az elsőfokú bíróság ellentétes megállapítása ellentmond a KMB Szabályzat 37. pontjának, mely szerint a körzeti megbízott szolgálatteljesítési idejének legalább 70%-ában közterületi tevékenység ellátására köteles. Az elsőfokú ítélet kitért a járőr és a körzeti megbízotti beosztások közötti összefüggésekre, különbségekre, de nem ad magyarázatot arra, hogy a járőri tevékenységnek felperes általi ellátása miért alapoz meg megbízási díjat.

[16] A KMB Szabályzat 21. pontja öt különböző esetet említ, amikor a felperes eseti jelleggel elvonható működési körzetéből, ez öt különböző jogcímet jelent, mindegyiket külön-külön kell vizsgálni és számításba venni, ami eltérő megítélést eredményezhet.

[17] Amennyiben az igényjogosultságot havonta kell vizsgálni és megállapítani, az eseti jelleg megállapítása szempontjából havi 1-2 szolgálat nem alapozza meg az igényt. 2022. január hónapban a felperes összesen két szolgálatot adott, ezért erre a hónapra nem megalapozott a felperesi követelés.

[18] Az összecszerűség körében akként érvelt, hogy a munkáltató mérlegelési jogköre a mérték megállapítása. A bíróság a 75%-os mérték meghatározásakor elveszi mérlegelési jogkörét. A felperes alacsonyabb besorolású beosztáshoz tartozó feladatot látott el, melyhez kapcsolódóan nem állapítható meg magasabb felelősségi kör, így a magasabb összegű megbízási díjat nem alapoz meg, indokolt az 50%-os mértékre csökkentés. Figyelemmel azonban a pereskedő körzeti megbízottak számára és a ténylegesen hiányzó létszám arányára,

az 50%-os mértéknek az állomány tagjai közötti megosztása indokolt, ami a 25%-os mérték megállapítását indokolja.

[19] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és alperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte. Hivatkozott a Kúria hasonló tényállás mellett hozott Kf.VII.39.549/2021/4. és a Kf.VII.45.156/2021/4. számú ítéleteire. Rámutatott, hogy a tárgykörben kiforrott bírói gyakorlat alakult ki, a bíróságok a kereseteknek következetesen helyt adtak, elutasító ítélet nem ismert.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[20] A fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos.

[21] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdése alapján, kizárólag a fellebbezés és az ellenkérelem keretei között vizsgálta felül, ennek során az elsőfokú bíróság érdemi döntésével és annak helyes indokaival egyetértett, a fellebbezésben foglaltakra tekintettel a következőket emeli ki.

[22] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás részbeni hibáját, az indokolási kötelezettség hiányosságát, valamint az alkalmazott jogszabályok helytelen értelmezését és ebből eredő téves következtetését állította. A tényállás megállapítása körében ugyanakkor nem adta elő, hogy az ítéletben megállapított felperesi feladatellátások közül melyiket és mennyiben vitatja, erre nézve részletes előadást nem tett, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást tekintette irányadónak. Az alperes fellebbezésében nem vonta kétségbe azt a tényt, hogy felperes a peresített időszakban körzeti megbízotti működési körzetében és azon kívül rendszeresen ellátott járőrfeladatokat, járőrszolgálatot, és egyéb szolgálati feladatokat, ugyanakkor téves jogértelmezésre hivatkozással vitatta ezen feladatok ellátásának Hszt. 71.§ (1) bekezdés szerinti megbízásként való értékelését, valamint erre tekintettel a megbízási díj jogszerűségét.

[23] Az alperes fellebbezésében sérelmezte azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem adott adekvát választ arra, hogy a felperesi igény megalapozottságát a Hszt. 71. § (1) bekezdésének mely pontjaira alapítja. A Fővárosi Ítéltábla ezzel szemben azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében egyértelműen úgy foglalt állást, hogy a felperes a perbeli időszakban a munkáltató megbízása alapján, szolgálati beosztásához nem tartozóan és rendszeresen végzett többletfeladatellátása a Hszt. 71.§ (1) bekezdés c) pontjának felel meg. E körben a Kp. 84. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 346. § (4) és (5) bekezdései szerinti jogi indokolási kötelezettség megsértése nem volt megállapítható. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása megfelel a törvény előírásainak, tartalmazza a megállapított tényeket, a feleknek a per tárgyára vonatkozó kérelmét, illetve nyilatkozatát és azok alapjának rövid ismertetését, az érdemi rendelkezés tartalmára történő utalást. A jogi indokolásban egyrészt a vonatkozó jogszabályok megjelölésével, másrészt az irányadó bírói joggyakorlat bemutatásával részletes indokát adta, hogy a felperes által érvényesíteni kívánt megbízási díjat miért látja megállapíthatónak a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján. Az a körülmény, hogy a fél számára az indokolás – esetleg – nem meggyőző, nem a jogi indokolási kötelezettség megsértése körében sérelmezhető, hanem az adott, alkalmazott anyagi, illetve eljárási jogszabályhelyhez kapcsolódóan, annak mikénti értelmezése szempontjából.

[24] Másrészt az alperes által hiányolt indokolással kapcsolatban a másodfokú bíróság az alábbiakra mutat rá. Az Alkotmánybíróság az indokolt bírói döntéshez való jogot a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogból bontotta ki. Ennek megfelelően az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a bíróságok indokolási kötelezettségéből azonban nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásait is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}. Az indokolási kötelezettség mindössze azt az elvárást támasztja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolásának az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie és nem minden egyes részletre {3159/2018. (V. 16.) AB határozat Indokolás [31]} (Kúria Kfv.V.38.235/2021/9. – BHGY K-KJ-2022-630.) Mindezek alapján a másodfokú bíróság is azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság jogerős ítéletében adott jogi indokolás az indokolási kötelezettség alkotmányos követelményének megfelelt.

[25] Az elsőfokú bíróság ítéletében – helytállóan – egyértelműen azt tekintette a megbízási díjra alapot adó többletfeladatnak, hogy a felperes körzeti megbízotti beosztása mellett, de a beosztásához nem tartozó többletfeladatként látta el járőri, járőrszolgálati és egyéb szolgálati feladatait. A megbízási díjra jogosultság megítélésénél annak tulajdonított jelentőséget, hogy felperes a körzeti megbízotti szabályzat 21. és 22. pontja alapján látta-e el a feladatait és a működési körzetéből nem eseti jelleggel, és nem a szabályzatban meghatározott feladatok ellátására kapott utasítást az alperestől.

[26] A Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg megbízható a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával, többletfeladatként. Erre figyelemmel az alperes jogszerűen utasíthatta a felperest olyan feladatok elvégzésére, melyek a képzettségéhez, végzettségéhez, szakmai tapasztalatához kapcsolódtak és ahhoz igazodtak. Ugyanakkor hangsúlyozandó, hogy alperesnek az a joga, hogy a felperest a körzeti megbízotti beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére utasíthatja, nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását, továbbá az utasítás teljesítése esetén az érintett ellenszolgáltatásra való jogosultságát. Ha a felperes a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi, a többletszolgálatért díjazásra jogosult [Hszt. 71. § (5) bekezdés]. A perben nem volt vitatott, hogy a keresettel érintett időszakban felperes a beosztásához tartozó feladatok ellátása mellett, az alperes utasítása szerint egyes napokon a beosztásához nem tartozó feladatokat látott el többletfeladatként, ezért az elsőfokú bíróság helyesen a Hszt. 71.§ (5) bekezdése fennállását állapította meg.

[27] Miként a Fővárosi Ítéltábla és a Kúria is számos határozatában leszögezte, az állománytáblában rendszeresített beosztásokhoz tartozó feladatokat a munkáltató a munkaköri leírásban egyoldalú utasításával rögzítheti, a munkaköri feladatok meghatározása azonban a munkáltató részéről nem lehet önkényes. A munkáltató egyoldalú utasítási jogával az állománytáblában rendszeresített beosztás (a munkakör) keretein belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni. Az alperesnél a felperes körzeti megbízott beosztása az állománytáblában rendszeresített és a kinevezésében rögzített szolgálati beosztás (munkakör). A következetes bírói gyakorlat szerint „[a] munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, ezért ezen elvi alapról eredően jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását” (Kúria

Mfv.I.10.751/2016/4. – BHGY K-MJ-2017-1, Kf.VII.45.117/2022/4. – BHGY K-KJ-2022-1176).

[28] A fentiek alapján helytállóan hivatkozott a felperes arra, hogy az alperes csak a kinevezés szerinti munkakörön belül határozhatja meg szabadon a munkaköri leírásban nevesített feladatokat, a munkaköri leírásba más munkakörbe tartozó feladatokat jogszerűen nem építhet be. A Kúria korábbi, szintén közzétett határozataiban (pl.: Kf.VII.39.525/2021/3. – BHGY K-KJ-2021-744, Kf.VII.45.155/2021/6. – BHGY K-KJ-2022-785) kimondta, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívák, ebből következően a felperest akkor illetheti meg a megbízási díj, ha nem a kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatkört látott el többletfeladatként. A megbízási díjra jogosultság tekintetében nem annak van jelentősége, hogy a felperes elméleti felkészültsége, valamint szakmai ismeretei és tapasztalatai őt ténylegesen alkalmassá tették-e ezen, a kapitányságvezető utasításából fakadó feladatok ellátására, illetve az általa ténylegesen végrehajtott feladatok többletmegterhelést jelentettek-e a számára, vagy aránytalan sérelmet okoztak-e, hanem kizárólag az bír relevanciával, hogy az elvégzett feladatok a körzeti megbízotti beosztásához tartoztak-e. Amennyiben a rendszeres tevékenység nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz, az többletfeladatnak minősül, és megbízási díj iránti igényt alapol meg.

[29] Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan rögzítette, hogy a felperes a járőrfeladatokat és egyéb szolgálati feladatokat a körzeti megbízott működési és csoportműködési körén kívül nem eseti jelleggel, hanem rendszeresen végezte, amelyre nem adott jogalapot a KMB Szabályzat 24. pontja, mert ezek a feladatok nem a felperes kinevezés szerinti beosztásához tartoztak. A Kúria következetes – a perben is irányadó – gyakorlata szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja esetenként köteles ugyan ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat is, az ilyen jellegű feladat tartós ellátása ugyanakkor nem maradhat ellentételezés nélkül. Amennyiben a hivatásos szolgálati viszonyban álló hosszabb időn át a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, többletdíjazásra jogosult (Mfv.II.10.304/2017/15., Kf.VII.39.525/2021/3. – BHGY K-KJ-2021-744). A munkaköri leírás nem tartalmazhat a kinevezésben meghatározott beosztáshoz nem tartozó általánosan ellátandó feladatot, mint a beosztás részét. Ha a hivatásos állomány szolgálati viszonyban álló tagja hosszabb időszakon át rendszerszintűen a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, az többletszolgálatnak minősül és annak ellentételezésére jogosult (Kúria, Mfv.I.10.751/2016/4. – BHGY K-MJ-2017-1).

[30] Amennyiben a körzeti megbízott hosszabb időszakon át rendszer szintűen a beosztáshoz nem tartozó feladatkört ellátja, a járőr feladatokat a körzeti megbízotti működési és csoportműködési körén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel végzi, az többletszolgálatnak minősül és annak ellentételezésére jogosult (Fővárosi Ítéletábra, 2.Kf.700.023/2023/4.); [a] felperes a járőrfeladatokat a körzeti megbízott működési körzetén kívül nem eseti jelleggel, hanem visszatérő rendszerességgel látta el, amelyre nem adott jogalapot a KMB Szabályzat 24. pontja, valamint a 21. pont egyes alpontjának egyike sem. A munkáltató az állománytáblában rendszeresített beosztás keretein belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni, ez a felperes esetében a körzeti megbízotti beosztás volt (Fővárosi Ítéletábra, 3.Kf.700.244/2023/4.).

[31] A fentiek tükrében az elsőfokú bíróság helyesen következtetett arra, hogy a felperes által a munkáltató egyoldalú utasítására, a működési körzetén kívül is, nem eseti jelleggel, hanem rendszerességgel ellátott járőrszolgálati feladatok nem tartoztak a felperes kinevezése szerinti beosztásához. A KMB Szabályzat 24. pontja alapján a körzeti megbízott járőrvezetőként közterületi szolgálat végrehajtására járőrrel közösen osztható be; a

közrendvédelmi szakterületért felelős vezető köteles a közös közterületi szolgálatot úgy szervezni, hogy a feladatellátás – a KMB Szabályzat 21-22. pontjában meghatározottak kivételével – a körzeti megbízott működési körzetében történjen. Az alperes azonban nem állította és nem bizonyította, hogy a felperes beosztása a KMB Szabályzat rendelkezései szerint valósult meg. A KMB Szabályzat 21. pontja csak eseti jelleggel hatalmazza fel a munkáltatót arra, hogy a körzeti megbízottat a működési körzetéből elvonja. A felperest a perbeli időszakban visszatérő rendszerességgel, – tehát nem eseti jelleggel osztották be a körzeti megbízotti működési körzetén kívül járőri és egyéb szolgálati feladatokra, amire a KMB Szabályzat nem ad felhatalmazást. Ezért a működési körzeten kívüli járőri tevékenysége a felperest a fokozott ellenőrzés és – ugyanezen indokra alapítottnak – a különleges jogrend időszakában, valamint a csapatszolgálati tevékenység végrehajtása esetén is megbízási díjra jogosította. A veszélyhelyzet miatti személyi átcsoportosítások a felperes eredeti szolgálati beosztása mellett ellátott többlettevékenység ellentételezése alóli mentesülésre nem adnak alapot (Kf.VII.45.005/2022/4. – BHGY K-KJ-2022-899, Kf.VII.45.007/2022/4 – BHGY K-KJ-2022-898.)

[32] Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy az eseti jelleg vizsgálata körében az alperes tévesen hivatkozott arra, hogy a KMB Szabályzat 21. pontja szerinti esetköröknél az eseti jelleget külön-külön kellene vizsgálni, az egybevont következtetés az indokolásban nem jelenti azt, hogy a bíróság ne a felek hivatkozásai alapján releváns pontok szerinti vizsgálatot végezte volna el.

[33] A KMB csoport létrehozása a KMB Szabályzat 3. d) és 15. pontjaiban foglalt szabályozásból következően nem jár azzal a következménnyel, hogy a körzeti megbízott eredeti működési körzete megváltozna, az a KMB csoport működési körzetével kibővülne. A körzeti megbízott működési körzete változatlanul megmarad, azt a KMB Szabályzat 72. c) pontjában írtak is megerősítik. A KMB csoport létrehozásának célja, továbbá annak megítélése, hogy mely feladatok ellátása tartozik a felperes körzeti megbízotti beosztásához és melyek haladják meg azt, olyan kérdés, melynek jogértelmezését a Kúria már elvégezte és álláspontjától a másodfokú bíróság eltérni nem kíván. A Kúria a körzeti megbízott által a működési körzetén kívül végzett járőri feladatokkal összefüggésben több határozatában kimondta: amennyiben a körzeti megbízott hosszabb időszakon át rendszer szintűen a beosztásához nem tartozó feladatkört ellátja, a járőrfeladatokat a körzeti megbízotti működési és a csoport működési körén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel végzi, az többletszolgálatnak minősül és annak ellentételezésére jogosult (Kf.VII.45.176/2021/4. – BHGY K-KJ-2022-930, Kf.VII.45.184/2021/4. – BHGY K-KJ-2022-929).

[34] A KMB Szabályzat 2022. augusztus 12. napjától módosult rendelkezései közül az alperes fellebbezésében kizárólag a működési körzettel összefüggő 2. pontban foglalt – korábbtól eltérő tartalmú – jogszabályhelyet hívta fel, azonban részletesen nem munkálta ki, hogy az elsőfokú ítélet arra vonatkozó indokolása mennyiben és milyen okból jogszabálysértő, továbbá a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt konjunktív feltételrendszer körében kialakult jogértelmezést miként változtatja meg. Az e tárgykörben kialakult gyakorlat szerint a megbízási díjra való jogosultságot nem csupán a működési körzeten kívül végzett tevékenység, hanem a beosztásához nem tartozó többletfeladatellátás is megalapozza. A KMB Szabályzat 2. pontjának alperes által hivatkozott módosulása ezért nem teszi az elsőfokú ítéletben tett azon megállapítást megalapozatlanná, hogy a felperes rendszeresen végzett járőri és egyéb szolgálati feladatokat, melyek a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti többletfeladatként értékelhetők, és az (5) bekezdése alapján megbízási díjra jogosítják.

[35] Emellett az alperes fellebbezésében csupán állította, hogy a felperest 2022. január hónapra nem illeti meg a megbízási díj, mivel ekkor 2 szolgálatot adott, ugyanakkor ezt az

állítását semmivel nem támasztotta alá. A Kp. 79. § (2) bekezdés a) pontja értelmében közszolgálati jogviszonnyal kapcsolatos perben a közigazgatási szerv köteles bizonyítani az igény elbírálásához szükséges általános hatályú rendelkezések, utasítások és a jogvita eldöntéséhez szükséges, a közigazgatási szerv működési körében keletkezett iratok tartalmát. Ebből következőleg az alperest terhelte a perben azon tényeknek és körülményeknek a bíróság elé tárása, mely alapján az elsőfokú bíróság a fenti időszakra vizsgálhatta volna az egyoldalú munkáltatói intézkedés megvalósulását. Ilyen bizonyítékok előterjesztésére sem az elsőfokú eljárásban, sem pedig a fellebbezésben nem került sor, így a fellebbezés keretei között annak érdemi vizsgálatára sem volt lehetőség.

[36] Az irányadó ítélkezési gyakorlat szerint a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés, hogy az eredeti munkakör mellett ellátott többletfeladatokra tekintettel a megbízási díjat milyen mértékben határozza meg (Kf.VII.37.780/2020/5. – BHGY K-KJ-2022-1176); amennyiben az alperes nem állapít meg és nem fizet megbízási díjat a felperesnek, a megbízási díjat a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatja meg. Az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 75 %-ában történő meghatározással a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl. Az alperes az elsőfokú bíróság ítéleti mérlegelését kizárólag azon az alapon nem tartotta megalapozottnak, hogy a körzeti megbízotti szolgálati beosztás magasabb besorolása a járőri, járőrvezetői beosztásnál, ahhoz nem állapítható meg magasabb felelősségi kör, és többletterhelést sem jelent. Jelen esetben a mérlegelés kereteit a Hszt. 71. § (5) bekezdésében foglalt 50-200 %-ig terjedő tartomány, annak konkrét szempontjait pedig a 31/2015. BMr. 35. § (6) bekezdésében felsoroltak határozzák meg; mely utóbbi norma előírja, hogy a helyettesítési díjat a többletfeladat nagysága, a megbízással járó többletterhek, a helyettesített szolgálati beosztás besorolása alapján a Hszt. 71. § (4) és (5) bekezdésekben foglaltak figyelembevételével kell meghatározni. A mérlegelés akkor okszerű, ha valamennyi mérlegelési szempont a döntés meghozatalánál figyelembevételre kerül. Egyetlen mérlegelési szempont kiragadása (alacsonyabb beosztáshoz tartozó feladat ellátása) a komplex mérlegelést nem teszi okszerűtlenné, és abból a többletfeladatok nagyságára, valamint az okozott többletterh mértékére vonatkozó következtetés nem vonható le. E körben az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a többletfeladatok mennyiségét, rendszerességét, folyamatosságát értékelte, mely értékelési szempontokra a fellebbezés ellenérveket nem hozott fel, azokat nem döntötte meg. Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá, hogy az alperes azon hivatkozása, hogy a helység1 Rendőrkapitányságról több személy pert indított megbízási díj megállapítása iránt, nem ad alapot a mérséklésre, mivel a felperes és a többi pert indító körzeti megbízott a többletmunkát személyenként külön-külön teljesítették. Mindebből következően az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást a tekintetben, hogy a felperest az általa végzett többletfeladatokért összességében a rendvédelmi illetményalap 75 %-nak megfelelő megbízási díj illeti meg.

[37] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[38] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése és 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, amelynek mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4.§ (1) bekezdésére és 3.§ (2) és (5) bekezdéseire figyelemmel állapította meg a felszámított összeggel egyezően a pertárgyérték 2,5 %-ában.

[39] Az alperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján teljes személyes illetékmentesség illeti meg, ezért az Itv. 39. §

(1) bekezdése szerinti illetékalap után az Itv. 46. § (1) bekezdésébe szerint számított 85.804 forint fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 99. § (3) bekezdése és 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontja, és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[40] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 77. §-a értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

[41] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2024. január 31.

dr. Robotka Imre s.k.	dr. Drávecz Margit Gyöngyvér s.k.	dr. Stumpf-Rádai Ágota s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró